

Základní škola a střední škola Aš, příspěvková organizace Studentská 13, Aš	
VNITŘNÍ ŘÁD ŠKOLNÍ DRUŽINY	
Vypracoval:	Mgr. Milena Boková, ředitel školy
Schválil:	Mgr. Milena Boková, ředitel školy
Pedagogická rada projednala dne	01. 09. 2025
Směrnice nabývá platnosti ode dne:	25. 08. 2025
Směrnice nabývá účinnosti ode dne:	01. 09. 2025
Změny ve směrnici jsou prováděny formou číslovaných písemných dodatků, které tvoří součást tohoto předpisu.	

OBECNÁ USTANOVENÍ

Na základě ustanovení § 30 zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání v platném znění (dále jen „školský zákon“) vydávám jako statutární orgán školy tento vnitřní řád školní družiny.

POSLÁNÍ ŠKOLNÍ DRUŽINY

Školní družina se ve své činnosti řídí zejména vyhláškou č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání, v platném znění. Školní družina tvoří ve dnech školního vyučování mezistupeň mezi výukou ve škole a výchovou v rodině. Školní družina není pokračováním školního vyučování, má svá specifika, která ji odlišují od školního vyučování. Hlavním posláním školní družiny je zabezpečení zájmové činnosti, odpočinku a rekreace žáků, částečně také dohledu nad žáky. Činnost školní družiny je určena především pro žáky 1. stupně základní školy. Činností vykonávaných družinou se mohou účastnit i žáci, kteří nejsou přijati k pravidelné denní docházce do školní družiny.

1. Podrobnosti k výkonu práv a povinností žáků a jejich zákonných zástupců ve školní družině a podrobnosti o pravidlech vzájemných vztahů s pedagogickými pracovníky

Práva a povinnosti účastníků činnosti školní družiny (dále jen „žák“), jejich zákonných zástupců a pedagogických pracovníků jsou dána školským zákonem.

1.1 Zákonní zástupci žáků jsou povinni:

- zajistit, aby žák docházel řádně do školského zařízení,
- na vyzvání vedoucího školského zařízení se osobně zúčastnit projednání závažných otázek týkajících se vzdělávání žáka školní družiny
- písemně informovat školské zařízení o zdravotní způsobilosti žáka ke vzdělávání a případných změnách způsobilosti, o zdravotních obtížích nebo jiných závažných

skutečnostech, které by mohly mít vliv na průběh vzdělávání, údaje o tom, zda je žák zdravotně znevýhodněn, včetně údaje o druhu znevýhodnění,

- dokládat důvody nepřítomnosti dítěte a žáka v zájmovém vzdělávání,
- oznamovat školskému zařízení údaje podle § 28 odst. 2 a 3 a školského zákona č. 561/2004 Sb. další údaje, které jsou podstatné pro průběh vzdělávání nebo bezpečnost žáka, a změny v těchto údajích.

1.2 Zákonní zástupci mají právo:

- informace o průběhu a vzdělávání žáka ve školní družině
- informace podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím,
- na informace a poradenskou pomoc školy nebo školského poradenského zařízení v záležitostech týkajících se vzdělávání podle školského zákona,
- u žáků se speciálními vzdělávacími potřebami mají právo na vzdělávání, jehož obsah, formy a metody odpovídají jejich vzdělávacím potřebám a možnostem, na vytvoření nezbytných podmínek, které toto vzdělávání umožní, a na poradenskou pomoc školy a školského poradenského zařízení,
- vyjadřovat se ke všem rozhodnutím týkajícím se podstatných záležitostí vzdělávání žáka

1.3 Žáci jsou povinni:

- řádně docházet do školní družiny,
- dodržovat vnitřní řád školní družiny, předpisy a pokyny k ochraně zdraví a bezpečnosti, s nimiž byli seznámeni,
- plnit pokyny pedagogických pracovníků vydané v souladu s právními předpisy a vnitřním řádem,
- informovat školské zařízení o změně zdravotní způsobilosti, zdravotních obtížích nebo jiných závažných skutečnostech, které by mohly mít vliv na průběh vzdělávání,
- dokládat důvody své nepřítomnosti v souladu se stanovenými vnitřním řádem,
- oznamovat údaje, které jsou podstatné pro průběh zájmového vzdělávání nebo bezpečnost žáka a změny v těchto údajích.

1.3.1 Žák se ve školní družině chová slušně k dospělým i jiným žákům zájmového vzdělávání, dbá pokynů pedagogických a provozních pracovníků.

1.3.2 Žák chodí vhodně a čistě upraven a oblečen, s ohledem na plánované činnosti. Udržuje prostory školní družiny v čistotě a pořádku, chrání majetek před poškozením.

1.3.3 Žáci chrání své zdraví i zdraví spolužáků; žákům jsou zakázány všechny činnosti, které jsou zdraví škodlivé (např. kouření, pití alkoholických nápojů, zneužívání návykových a zdraví škodlivých látek).

1.3.4 Žák nenosí do školní družiny předměty, které nesouvisí s výukou a mohly by ohrozit zdraví a bezpečnost jeho nebo jiných osob; používání vlastních hraček, elektroniky, mobilních telefonů a jiných cenných předmětů je povoleno pouze za předpokladu, že vychovatelka nenese za ztrátu či poškození žádnou zodpovědnost

1.3.5 Zvláště hrubé opakované slovní a úmyslné fyzické útoky žáka vůči zaměstnancům školy nebo školského zařízení se považují za závažné zaviněné porušení povinností stanovených

školním řádem. Dopustí-li se žák takového jednání, oznámí ředitel školy nebo školského zařízení tuto skutečnost orgánu sociálně-právní ochrany dětí, jde-li o nezletilého, a státnímu zastupitelství do následujícího pracovního dne poté, co se o tom dozvěděl. V případě zvláště závažného zaviněného porušení povinností stanovených školním řádem ředitel vyloučí žáka ze školského zařízení.

1.4 Žák má právo:

- na ochranu před jakoukoli formou diskriminace a násilí, má právo vzdělání a na svobodu myšlení, projevu, shromažďování, náboženství, na odpočinek a dodržování základních psychohygienických podmínek, má právo být seznámen se všemi předpisy se vztahem k jeho pobytu a činnosti ve školní družině. Každý úraz nebo vznik škody, ke kterému došlo v souvislosti s činností školní družiny, hlásí bez zbytečného odkladu.

1.5 Práva pedagogických pracovníků:

- na zajištění podmínek potřebných pro výkon jejich pedagogické činnosti, zejména na ochranu před fyzickým násilím nebo psychickým nátlakem ze strany žáků, nebo zákonných zástupců žáků a dalších osob, které jsou v přímém kontaktu s pedagogickým pracovníkem ve škole,
- aby nebylo do jejich přímé pedagogické činnosti zasahováno v rozporu s právními předpisy,
- na využívání metod, forem a prostředků dle vlastního uvážení v souladu se zásadami a cíli vzdělávání při přímé vyučovací, výchovné, speciálně pedagogické a pedagogicko-psychologické činnosti,
- volit a být voleni do školské rady,
- na objektivní hodnocení své pedagogické činnosti.

1.6 Povinnosti pedagogických pracovníků:

- kromě povinností stanovených školním řádem je každý pedagogický pracovník povinen ve smyslu evropského nařízení ke GDPR zachovávat mlčenlivost a chránit před zneužitím data, údaje a osobní údaje a zaměstnanců školy, citlivé osobní údaje, informace o zdravotním stavu žáků a výsledky poradenské pomoci školského poradenského zařízení a školního poradenského pracoviště, s nimiž přišel do styku,
- shromažďovat pouze nezbytné údaje a osobní údaje, bezpečně je ukládat a chránit před neoprávněným přístupem, neposkytovat je subjektům, které na ně nemají zákonný nárok, nepotřebné údaje vyřazovat a dál nezpracovávat.

2. Provoz a vnitřní režim školní družiny

Přihlašování a odhlašování a vyzvedávání žáků

Ředitel stanoví ve vnitřním řádu pro jednotlivé formy zájmového vzdělávání podle § 2 vyhlášky č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání způsob evidence žáků takto:

- ve školní družině je určena jako zaměstnanec vychovatelka, která zajišťuje přihlašování a odhlašování žáků, předávání informací rodičům, vyřizování námětů a stížností; přihlašování a odhlašování žáků je prováděno na základě písemné žádosti rodičů žáka.
- o přijetí žáka k činnosti školní družiny ve formě pravidelné výchovné, vzdělávací a zájmové činnosti, táborevé činnosti a další podobné činnosti spojenou s pobytem mimo

školu se rozhoduje na základě písemné přihlášky. Součástí přihlášky k pravidelné výchovné, vzdělávací a zájmové činnosti je písemné sdělení zákonných zástupců žáka o rozsahu docházky a způsobu odchodu žáka ze školní družiny.

- úplata je splatná měsíčně předem, výše úplaty je stanovena předem na celý školní rok; vzhledem k tomu, že škola vzdělává výhradně žáky se zdravotním postižením, případně žáky se sociálním znevýhodněním, může ředitelka školy rozhodnout na základě písemné žádosti rodičů žáka o osvobození od úplaty za školské služby.
- o provozu školní družiny v době školních prázdnin, v průběhu školního roku, rozhoduje ředitelka školy; před každými prázdninami i ředitelským volnem, vychovatelka s dostatečným předstihem podá písemně informaci rodičům o provozu školní družiny, provoz školní družiny o prázdninách může být přerušen v případě nezájmu ze strany zákonných zástupců pouze se souhlasem zřizovatele školy,
- rodiče žáka přihlášeného k pravidelné docházce do školní družiny sdělí školní družině rozsah docházky žáka a způsob odchodu žáka ze školní družiny; tyto údaje jsou zaznamenávány na zápisním lístku; omluvu nepřítomnosti žáka ve školní družině, odchylky od docházky žáka, nebo pokud má žák odejít ze školní družiny jinak, či s jinou osobou, než je obvyklé a je uvedeno na zápisním lístku, sdělí rodiče tuto skutečnost školní družině písemně; předem známou nepřítomnost žáka ve školní družině zákonný zástupce oznámí písemně.

V Přehledu výchovně vzdělávací práce je zaznamenávána pouze nepřítomnost žáka ve školní družině, odchod je zaznamenán na zápisním lístku.

Stravování žáků školní družiny zajišťují rodiče; odhlašování a objednávání obědů u třídní učitelky, placení je povinností rodičů převodem na běžný účet školy či hotově u ředitelky školy.

Organizace činností

Provozní doba školní družiny je **od 7:00 do 7:40 hod a od 11:50 do 14:30 hod.**

Aby nebyla narušována činnost oddělení školní družiny, jsou doporučeny odchody žáků plánované nejdříve ve 14:00 hod. Provoz končí ve 14:30 hod. Doba pobytu žáka ve školní družině se řídí údaji uvedenými v zápisním lístku.

Při předání žáka do školní družiny a jeho vyzvednutí ze školní družiny si rodič či jiná osoba zazvoní na zvonek s označením Školní družina u hlavního vchodu do budovy školy. Ohlásí se vychovateli nebo asistentce pedagoga, která si žáka osobně převezme nebo osobně předá u hlavního vchodu do školy.

Při nevyzvednutí žáka do stanovené doby rodiči vychovatelka nejdříve, podle možností, informuje telefonicky rodiče žáka a osoby uvedené na přihlášce žáka do školní družiny, pokud je tento postup bezvýsledný,

- a) na základě předchozí dohody kontaktuje ředitelku školy,
- b) na základě předchozí dohody kontaktuje pracovníka orgánu péče o dítě,
- c) požádá o pomoc Policii ČR.

Oddělení se naplňuje nejvýše do počtu 14 žáků. Toto oddělení je tvořeno žáky se zdravotním postižením, je proto počet žáků v oddělení shodný s počtem žáků ve třídě školy samostatně zřízené pro tyto žáky podle zvláštního právního předpisu.

Do školní družiny přicházejí žáci po skončení vyučování pod vedením učitele, který žáky předá vychovatelce. Pokud ostatní třídy končí později, předá žáky vychovatelce do školní družiny vyučující, který vyučoval poslední hodinu.

Za bezpečnost žáků ve školní družině zodpovídá vychovatelka od příchodu až do odchodu žáků ze školní družiny

Rozsah denního provozu ŠD a rozvrh činnosti schvaluje ředitelka školy na návrh vychovatelky školní družiny.

Školní družina kromě místnosti, která je vymezena pro hlavní činnost, využívá z prostor školy také hernu, relaxační místnost, počítačovou učebnu, učebnu s interaktivní tabulí, multifunkční hřiště v areálu školy. Využívání těchto prostor se řídí aktuálním programem školní družiny a naplánovanými aktivitami dle rozvrhu školní družiny. I zde se činnost řídí konkrétními pravidly a pokyny, příslušnými řády (učeben, školního hřiště).

Po domluvě s vychovatelkou, pokud to místní podmínky umožňují a nebyla by tím překročena hranice pro počet žáků umístěných do oddělení, je možné zařadit i žáka, který dochází do ŠD nepravidelně dle potřeby zákonných zástupců. Tyto žáky zapisuje vychovatelka do Přehledu výchovně vzdělávací práce na zvláštní záznam určený pro žáka s nepravidelnou docházkou.

Pitný režim je zajištěn ve spolupráci se školní jídelnou – výdejnou, popř. je možnost uvaření vlastního čaje.

Školní družina realizuje výchovně vzdělávací činnost ve výchově mimo vyučování zejména formou odpočinkových, rekreačních a zájmových činností; umožňuje žákům přípravu na vyučování.

- **Odpočinkové činnosti** - mají odstranit únavu, zařazují se nejčastěji po obědě, dále dle potřeby kdykoliv během dne. Jde o klidové hry a klidné zájmové činnosti, poslechové činnosti apod.
- **Rekreační činnosti** - slouží k regeneraci sil, převažuje v nich odpočinek aktivní s náročnějšími pohybovými prvky. Hry a spontánní činnosti mohou být rušnější.
- **Zájmové činnosti** - rozvíjejí osobnost žáka, umožňují žákům seberealizaci i kompenzaci možných školních neúspěchů i další rozvoj pohybových dovedností a poznání. Jde o řízenou kolektivní nebo individuální činnost, organizovanou nebo spontánní aktivitu.
- **Příprava na vyučování zahrnuje okruh činností související s plněním školních povinností**, vzhledem k souladu s křivkou výkonnosti dětí/žáků mají pouze formu zábavného procvičování učiva prostřednictvím didaktických her (včetně řešení problémů), ověřování a upevňování školních poznatků v praxi při vycházkách, exkurzích a dalších činnostech; **získávání dalších doplňujících poznatků** při průběžné činnosti ŠD (např. vycházky, poslechové činnosti, práce s knihou a časopisy).

3. Podmínky zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků a jejich ochrany před sociálně patologickými jevy a před projevy diskriminace, nepřátelství nebo násilí

Všichni žáci se chovají při pobytu ve školní družině i mimo ni tak, aby neohrozili zdraví a majetek svůj ani jiných osob. Žákům není v době mimo zájmové vzdělávání povoleno zdržovat se v prostorách školní družiny, pokud nad nimi není vykonáván dohled způsobilou osobou. Každý úraz, poranění či nehodu, k níž dojde během zájmového vzdělávání žáků ve školní budově, nebo mimo ni žáci ihned ohlásí.

Vychovatelka školní družiny provede prokazatelně poučení žáků v první hodině školního roku a dodatečné poučení žáků, kteří při první hodině chyběli, provede o tom písemný záznam. Škola odpovídá za žáky v době dané rozvrhem činnosti školní družiny.

Všichni zaměstnanci školy jsou při vzdělávání a během souvisejícího provozu školy povinni přihlížet k základním fyziologickým potřebám žáků a vytvářet podmínky pro jejich zdravý vývoj a pro předcházení vzniku rizikového chování, poskytovat jim nezbytné informace k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví.

Pedagogičtí zaměstnanci dodržují předpisy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a protipožární předpisy; pokud zjistí závady a nedostatky, ohrožující zdraví a bezpečnost osob, nebo jiné závady technického rázu, nebo nedostatečné zajištění budovy, je jejich povinností informovat o těchto skutečnostech nadřízeného a v rámci svých schopností a možností zabránit vzniku škody.

Při zjištěných projevech rizikového chování žáků školní družina postupuje v souladu s pokyny a metodickými doporučeními MŠMT vydané k primární prevenci rizikového chování.

Vychovatelka sleduje zdravotní stav žáků a v případě náhlého onemocnění žáka informuje bez zbytečných průtahů vedení školy a rodiče postiženého žáka. Nemocný žák může být odeslán k lékařskému vyšetření či ošetření jen v doprovodu dospělé osoby. Při úrazu poskytne žákovi nebo jiné osobě první pomoc, zajistí ošetření žáka lékařem. Úraz ihned hlásí vedení školy a vyplní záznam do Knihy úrazů, případně vyplní předepsané formuláře. Ošetření a vyplnění záznamů zajišťuje ten pracovník, který byl jeho svědkem nebo který se o něm dověděl první.

3.1. Podmínky pro hygienické a bezpečné působení

- vhodná struktura činnosti a skladba zaměstnání – vychovatelka vybírá věkově přiměřenou činnost, při které nedojde ke zranění dítěte/žáka
- výchova ke zdraví, stravovací návyky a pitný režim – vychovatelka dbá na dodržování hygienických zásad a kulturu stolování, dohlíží nad pitným režimem žáků
- zdravé prostředí – odpovídající světlo, teplo, bezhlučnost, čistota, větrání, vhodný nábytek, hygienické vybavení prostorů
- bezpečné pomůcky – vychovatelka dbá na používání věkově přiměřených pomůcek
- ochrana před úrazy a eliminace nebezpečných situací – vychovatelka eliminuje možné úrazy proškolením na začátku školního roku a opakováním během školního roku. Svým pedagogickým působením neustále nabádá k dodržování bezpečnosti, žáky má neustále v zorném poli

- označení nebezpečných předmětů – vychovatelka seznámí žáky s provozními řády využívaných prostor – škola, ŠJ, ŠD, zahrada, hřiště, počítačová učebna, učebna s interaktivní tabulí, relaxační místnost
- bezpečnost silničního provozu – mimo budovu ZŠ zodpovídá vychovatelka nejvíce za 14 žáků, žáci jsou na začátku školního roku poučeni o bezpečnosti silničního provozu, během roku je poučení opakováno
- dostupnost prostředků první pomoci – školní družina je vybavena dostupně umístěnou lékárníčkou PP

3.2. Psycho-sociální podmínky

- pohoda prostředí a příznivé sociální klima – vychovatelka vede k otevřenosti a partnerství v komunikaci, úctě, toleranci, uznání, empatii a pomoci druhému, spolupráci, kamarádství
- respektování potřeb jedince – vychovatelka organizuje činnost vycházející ze zájmů účastníků
- věková přiměřenost a motivující hodnocení – vychovatelka respektuje individualitu dětí/žáků, hodnotí v souladu s jejich možnostmi
- ochrana před násilím, šikanou a dalšími patologickými jevy – vychovatelka se pedagogickým působením snaží zabránit socio-patologickým jevům, poučuje žáky o jejich právech a povinnostech
- spoluúčast na životě zařízení – vychovatelka preferuje společné plánování činnosti, vlastní podíl žáků na případném řízení a následném hodnocení
- včasná informovanost – vychovatelka včas informuje žáky a jejich zákonné zástupce o činnostech ve školní družině

4. Podmínky zacházení s majetkem školy nebo školského zařízení ze strany žáků

Žák šetrně zachází se školními potřebami a školním majetkem. Každé svévolné poškození nebo zničení majetku školy, žáků, učitelů či jiných osob hradí v plném rozsahu zákonný zástupce žáka, který poškození způsobil.

U každého svévolného poškození nebo zničení majetku školní družiny či žáků je vyžadována úhrada od rodičů žáka, který poškození způsobil. Při závažnější škodě nebo nemožnosti vyřešit náhradu škody s rodiči je vznik škody hlášen Policii ČR, případně orgánům sociální péče.

Požaduje-li škola náhradu škody po žákovi, musí poškození věci vždy prošetřit vychovatelka či ředitelka a zvážit i pedagogickou stránku. Při závažnější škodě nebo nemožnosti vyřešit náhradu škody s rodiči je vznik škody hlášen Policii ČR, případně orgánům sociální péče.

Každé poškození nebo závalu v učebně hlásí žák vychovateli nebo řediteli školy.

Ztráty věcí hlásí žáci neprodleně vychovateli školní družiny. Žáci dbají na dostatečné zajištění svých věcí.

Do školní družiny žáci nosí pouze věci potřebné k zájmovému vzdělávání. Hodinky, šperky, cenné věci apod. mají neustále u sebe, mají zakázáno je odkládat, pouze z bezpečnostních důvodů a na výslovný pokyn vychovatelky, která zajistí jejich úschovu.

Pokud žák narušuje soustavně činnost školní družiny, může být rozhodnutím ředitelky školy ze školní družiny vyloučen. Ředitelka školy může rozhodnout o vyloučení žáka ze ŠD, pokud žák soustavně nebo nějakým významným projevem porušuje kázeň a pořádek, ohrožuje zdraví a bezpečnost ostatních, dlouhodobě svévolně nenavštěvuje ŠD nebo z jiných zvláště závažných důvodů.

5. Dokumentace

Ve školní družině se vede tato dokumentace:

- a) evidence přijatých žáků – zápisní listky
- b) písemné přihlášky žáků; jejich součástí je písemné sdělení zákonných zástupců žáka o rozsahu docházky a způsobu odchodu žáka ze školní družiny
- c) přehled výchovně vzdělávací práce, včetně docházky žáků
- d) celoroční plán činnosti
- e) roční hodnocení práce školní družiny jako podklad pro výroční zprávu školy
- f) vnitřní řád školní družiny, rozvrh činnosti
- g) knihu úrazů a záznamy o úrazech žáků (v ředitelně školy)

6. Závěrečná ustanovení

1. Kontrolou provádění ustanovení této směrnice je statutárním orgánem školy pověřen zaměstnanec: vychovatelka školní družiny.
2. Aktualizovaná směrnice nabývá platnosti 25. 08. 2025
3. Aktualizovaná směrnice nabývá účinnosti dnem 01. 09. 2025

Aš, dne 25. 08. 2025

Mgr. Milena Boková, ředitelka školy